

ฉบับที่ ๑๐๑ (มีนาคม ๒๕๕๘)

จดหมายข่าว อาศรมสยาม-จีนวิทยา

คำจีนใช้สนุก 有趣的词语

คำศัพท์และสำนวน ที่เกี่ยวข้องกับการ ‘กิน’ ของคนจีน (4)

คำศัพท์และสำนวนที่เกี่ยวข้องกับการ ‘กิน’ ของคนจีน นั้น นอกจากที่เคยนำเสนอไปแล้ว ยังมีอยู่อีกเป็นจำนวนมาก ที่นำไปใช้เป็นคำเปรียบเทียบเรื่องต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างกว้างขวางทั้งในเชิงลบและบวกดังตัวอย่างต่อไปนี้

♣ เมื่อพูดถึงบุคคลในแง่ลบหรือเชิงดูถูก

- 饭桶 (fàn tǒng ถังข้าว) หมายถึง คนโง่ คนทำงานไม่ได้เรื่อง
这点小事办不好，真是饭桶！

Zhè diǎn xiǎo shì bàn bù hǎo, zhēn shì fàn tǒng!

งานเล็กน้อยแค่นี้ทำไม่ได้ ไม่ได้เรื่อง/โง่จริงๆ !

- 酒囊饭袋 (jiǔ náng fàn dài ถุงเหล้าและกระสอบข้าว) หมายถึง คนไม่เอาไหน

刘奇是个酒囊饭袋，能干什么大事？

Liú Qí shì gè jiǔ náng fàn dài, néng gàn shén me dà shì?

หลิวฉีเป็นคนไม่เอาไหน จะทำการใหญ่ได้อย่างไร?

- 吃干饭 (chī gān fàn กินข้าวแห้ง) หมายถึง ไม่มีความสามารถ ทำงานไม่ได้เรื่อง เป็นการเปรียบเทียบว่า ทำงานไม่เป็นได้แต่กินข้าว บางครั้งก็ใช้คำว่า 吃白饭 (chī bái fàn กินข้าวเปล่า)

你们这群吃干饭的，真没用！

Nǐ men zhè qún chī gān fàn de, zhēn méi yòng!

พวกแกนี่มันโง่พวกไม่เอาไหน ใช้ไม่ได้จริงๆ !

这群吃白饭的，真没用！

Zhè qún chī bái fàn de, zhēn méi yòng!

โง่พวกไม่เอาไหนพวกนี้ ใช้ไม่ได้จริงๆ !

- 吃饱了撑的 (chī bǎo le chēng de กินอิ่มจนพุงกาง, กินอิ่มเกินไป) กับ 吃饱没事干 (chī bǎo méi shì gàn กินอิ่มแล้วไม่มีอะไรทำ) เป็นคำว่างกล่าว หมายถึง อยู่ดีไม่ว่าดี ชอบหาเรื่องใส่ตัว

别吃饱了撑的，净管人家的闲事。

Bié chī bǎo le chēng de, jìng guǎn rén jiā de xián shì.

อย่าหาเรื่องใส่ตัว มัวแต่แสร้งเรื่องของชาวบ้าน

别吃饱没事干，净管人家的闲事。

Bié chī bǎo méi shì gàn, jìng guǎn rén jiā de xián shì.

อย่าหาเรื่องใส่ตัว มัวแต่แสร้งเรื่องของชาวบ้าน

- 半瓶醋 (bàn píng cù น้ำส้มสายชูครึ่งขวด) หมายถึง คนที่ไม่เก่งจริง ไม่รู้จริง สำนวนนี้มักใช้เสียดสีพฤติกรรมของคนที่ไม่รู้จริงแต่ชอบอวดรู้

那个发言人讲话头头是道，其实他是半瓶醋。

Nà gè fā yán rén jiǎng huà tóu tóu shì dào, qí shí tā shì bàn píng cù.

โฆษกคนนั้นพูดดูดีมีเหตุผล แท้จริงแล้วเขาเป็นคนรู้ไม่จริง

♣ คำศัพท์และสำนวนที่มีนัยเชิงขั้วสาว

- 吃豆腐 chī dòu fǔ ความหมายนัยตรงหมายถึง กินเต้าหู้

奶奶喜欢吃豆腐。

Nǎi nai xǐ huān chī dòu fǔ.

คุณย่าชอบกินเต้าหู้

นอกจากนี้ 吃豆腐 ยังมักใช้เป็นคำสแลง หมายถึง เตะอึ้ง หรือ ลวนลามผู้หญิง
王明喜欢吃豆腐。

Wáng Míng xǐ huān chī dòu fǔ.

หวังหมิงชอบเตะอึ้งต้องตัวผู้หญิง

- 吃嫩草 chī nèn cǎo ความหมายนัยตรงหมายถึง กินหญ้าอ่อน

牛喜欢吃嫩草。

Niú xǐ huān chī nèn cǎo.

วัวควายชอบกินหญ้าอ่อน

นอกจากนี้ 吃嫩草 ยังมักใช้เป็นคำสแลง หมายถึง มีความรักต่างวัย มักใช้สำหรับชายสูงวัยกับหญิงสาว
他隐瞒再婚，因为怕别人说他‘吃嫩草’。

Tā yǐn mán zài hūn, yīn wèi pà bié rén shuō tā ‘chī nèn cǎo’.

เขาปกปิดเรื่องการแต่งงานใหม่ เพราะกลัวคนอื่นหาว่าเขา ‘กินหญ้าอ่อน’

- 吃醋 (chī cù กินน้ำส้มสายชู) มักใช้เป็นคำสแลง หมายถึง หึงหวง

只是跟女同事喝杯咖啡，我老婆就吃醋了。

Zhǐ shì gēn nǚ tóng shì hē bēi kā fēi, wǒ lǎo pó jiù chī cù le.

แค่ดื่มกาแฟกับเพื่อนร่วมงานหญิงเพียงถ้วยเดียว เมียของผมนักินแล้ว

ภาษาจีนที่คนไทยมักใช้สับสน 汉语常见混淆词汇

立即 lì jí, 立刻 lì kè และ 马上 mǎ shàng

คำว่า 立即, 立刻 และ 马上 ต่างเป็นคำกริยาวิเศษณ์ที่บ่งชี้ว่า อาการหรือกิจยานั้นเกิดขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว ในทันที หรือทันทีทันใด

ตัวอย่าง

1. 我立即走!

Wǒ lì jí zǒu!

我立刻走!

Wǒ lì kè zǒu!

我马上走!

Wǒ mǎ shàng zǒu!

ฉันจะไปเดี๋ยวนี!

2. 他立即否认了这件事。

Tā lì jí fǒu rèn le zhè jiàn shì.

他立刻否认了这件事。

Tā lì kè fǒu rèn le zhè jiàn shì.

他马上否认了这件事。

Tā mǎ shàng fǒu rèn le zhè jiàn shì.

เขาปฏิเสธเรื่องนี้ทันทีทันใด

จากตัวอย่างข้างต้น ทั้ง 3 คำมีความหมายเหมือนกันและสามารถใช้แทนกันได้ ซึ่งตาม ‘พจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน’ 《现代汉语词典》ให้คำอธิบายไว้ว่า 立即 หมายถึง 立刻 ส่วน 立刻 ก็คือ 马上 อย่างไรก็ตาม ทั้ง 3 คำก็มีส่วนที่แตกต่างกันตามความนิยมของการใช้ภาษา ดังนี้

❖ 立即 มักใช้ในภาษาเขียนหรือในสถานการณ์ที่ค่อนข้างเป็นทางการ

ตัวอย่าง

1. 总理宣布：国家立即进入紧急状态。

Zǒng lǐ xuān bù: Guó jiā lì jí jìn rù jǐn jí zhuàng tài.

นายกรัฐมนตรีประกาศว่า “ประเทศชาติจะเข้าสู่
สถานการณ์ฉุกเฉินในทันที”

2. 各有关部门必须立即执行防洪措施。

Gè yǒu guān bù mén bì xū lì jí zhí xíng fáng hóng cuò shī.

หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการป้องกัน
อุทกภัยในทันที

3. 紧急文件上只有几个字：见此命令，立即出动。

Jǐn jí wén jiàn shàng zhǐ yǒu jǐ gè zì: jiàn cǐ mìng lìng, lì jí chū dòng.

ในเอกสารด่วนมีอักษรอยู่เพียงไม่กี่ตัวว่า “ได้รับคำสั่งนี้ ออกปฏิบัติการทันที”

❖ 立刻 ใช้ได้ทั้งในภาษาเขียนและภาษาพูด แต่นิยมใช้ในภาษาพูดมากกว่า

ตัวอย่าง

1. 这些措施你们一定要立刻执行。

Zhè xiē cuò shī nǐ men yī dìng yào lì kè zhí xíng.

มาตรการเหล่านี้ พวกคุณจำเป็นต้องดำเนินการทันที

2. 老师一走进来，教室里立刻安静了。

Lǎo shī yī zǒu jìn lǎi, jiào shì lǐ lì kè ān jìng le.

พอคุณครูเดินเข้ามาปั๊บ ในห้องเรียนก็เงียบลงทันที

3. 我只随便问问，他立刻瞪起眼来说：“不知道！”

Wǒ zhǐ suí biàn wèn wèn, tā lì kè dèng qǐ yǎn lái shuō: “Bù zhī dào!”

ฉันแค่ลองถามดู เขาก็ถลึงตาขึ้นทันทีและพูดว่า “ไม่รู้!”

ข้อสังเกต :

1. 立即 กับ 立刻 มีความหมายเหมือนกันในรูปแบบโครงสร้าง ‘立即 + คำกริยา’ และ ‘立刻 + คำกริยา’ จึงสามารถใช้แทนกันได้โดยไม่กระทบความหมายแต่อย่างใด
2. 立即 นิยมใช้ในภาษาเขียนและในโอกาสที่เป็นทางการ ส่วน 立刻 นิยมใช้ในภาษาพูด
3. 立即 กับ 立刻 ยังใช้แทนกันได้ในรูปแบบโครงสร้าง ‘立即 + คำคุณศัพท์’ และ ‘立刻 + คำคุณศัพท์’ เพื่อใช้บ่งชี้สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างรวดเร็ว

ตัวอย่าง

提到女朋友，他的脸立即/立刻红了。

Tí dào nǚ péng yǒu, tā de liǎn lì jí / lì kè hóng le.

พอพูดถึงแฟนสาว หน้าของเขาก็แดงขึ้นมาทันที

他一讲话，会场气氛立即/立刻活跃起来。

Tā yī jiǎng huà, huì chǎng qì fēn lì jí / lì kè huó yuè qǐ lái.

พอเขาเริ่มพูด บรรยากาศในที่ประชุมก็ครึกครื้นขึ้นมาทันที

❖ 马上 มีลักษณะแตกต่างจาก 立即 กับ 立刻 กล่าวคือ 马上 ใช้กับกริยาที่กำลังจะเกิดขึ้น แต่ยังไม่เกิดขึ้นทันทีในขณะทีพูด ต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่ง

ตัวอย่าง

1. 我们马上就毕业了。

Wǒ men mǎ shàng jiù bì yè le.

พวกเราใกล้จะสำเร็จการศึกษาแล้ว

5. 马上天气就暖和起来了。

Mǎ shàng tiān qì jiù nuǎn huo qǐ lái le.

อากาศใกล้จะอุ่นขึ้นแล้ว

2. 我马上要结婚了。

Wǒ mǎ shàng yào jié hūn le.

ฉันใกล้จะแต่งงานแล้ว

6. 雨还不会马上停下来，我们去喝杯咖啡吧。

Yǔ hái bù huì mǎ shàng tíng xià lái, wǒ men qù hē bēi kā fēi ba.

ฝนไม่าจะหยุดลงเร็วๆ นี้ พวกเราไปดื่มกาแฟสักถ้วยเถอะ

3. 水马上就开了。

Shuǐ mǎ shàng jiù kāi le.

น้ำใกล้จะเดือดแล้ว

4. 冬季马上就要到了。

Dōng jì mǎ shàng jiù yào dào le.

ฤดูหนาวใกล้จะมาถึงแล้ว

ติดตามผลงานใหม่ล่าสุด ของอาศรมสยาม - จินวิทยา ได้
ตามร้านขายหนังสือทั่วไป

สถานที่ติดต่อ : อาศรมสยาม - จินวิทยา

313 อาคาร ซี.พี. ทาวเวอร์ ชั้น 24 ถนนสีลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0-2677-1009, 0-2677-1078 โทรสาร 0-2677-1032

เว็บไซต์ www.arsomsiam-jinwitaya.com, www.facebook.com/arsomsiam, Email : arsom.siam@gmail.com